

RUSOVSKÉ NOVINY

www.bratislava-rusovce.sk

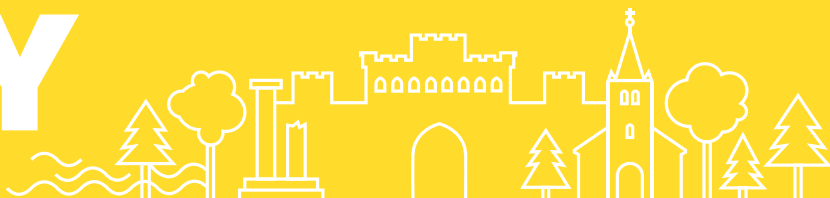

Foto: Anna GEKREPTEN

DEŇ DETÍ V SĽUK-u

Posledné roky prebieha Deň detí v Rusovciach v spolupráci a pod taktovkou SĽUK-u. Naším spoločným zámerom je priniesť deťom iný koncept zábavy, než môžu nájsť kdekoľvek a ukázať im tradičnú ľudovú kultúru, ktorá sa v posledných rokoch z nášho života vytráca. Okrem bohatého kultúrneho programu si deti mohli vyskúšať tradičné remeslá, ktoré prezentoval ÚLUV a Živé múzeum domácich prác z Kozároviec. Výroba šúpolienok či látkových srdiečok, maľovanie na sklo,

šúpanie kukurice, hrnčiarsky kruh a výroba keramiky na ňom, výroba vecí z drôtu, ukážky výroby ľanového plátna – to sú len niektoré z tradičných remesiel, ktoré mali deti možnosť nielen vidieť, ale si ich aj vlastnoručne vyskúšať.

Rozžiarené detské oči a smiech pri predstaveniach SĽUK-u, DFS Hájenka, Baču Čalamachu, počas bábkového divadla, či školičky tanca boli skvelým poďakovaním pre všetkých, ktorí Deň detí 2022 pripravili. Želáme vám, aby vaše leto bolo plné

03 SAMOSPRÁVA

Pokračujeme
v cezhraničnej
spolupráci

06 ŽIVOT V RUSOVCIACH

Návrat kultúrnych
akcií

09 ROZHOVOR

s archeologičkou
PhDr. Jaroslavou
Schmidtovou

úsmevov na tvári, pohody, dobrej nálady a zážitkov, ktoré obohatia vaše dni. Krásne leto vám želá redakcia Rusovských novín!

PARKOVANIE NA IRKUTSKEJ ULICI

Koncom minulého roku sme zrealizovali zmenu organizácie dopravy na Irkutskej ulici. Obyvatelia tejto lokality sa niekoľko rokov sťažovali na nezodpovedné parkovanie návštevníkov jazier i príslušného lesoparku. Po spracovaní projektu dopravného značenia, ktoré nám následne odsúhlasil Krajský dopravný inšpektorát, sme jeho osadenie

zrealizovali v novembri 2021. Od 1. júla 2022 bude mať v Rusovciach svoju pobočku opäť Mestská polícia. Požiadali sme ju preto o súčinnosť pri kontrole parkovania v tejto zóne. Počas nadchádzajúcej letnej sezóny budú policajti nerespektovanie dopravného značenia a priestupky v parkovaní riešiť predovšetkým dohovorom s vodičom, resp.

osadením tzv. papuče. Po lete nás čaká vyhodnotenie efektívnosti zavedeného riešenia parkovania, spracovanie príslušného VZN a jeho schválenie miestnym zastupiteľstvom tak, aby mala mestská časť legítimnú možnosť nezodpovedných vodičov pokutovať priamo na mieste.

MÚ •

PRIBALTE SI DO TAŠKY STARÝ MIXÉR A PRINESTE HO NA MIESTNY ÚRAD

Vítame každý spôsob, ktorý vedie k triedeniu a recyklácii odpadu. Odpad tak neskončí na skládke a my mu dáme príležitosť na ďalšie využitie. Preto sme radi prijali ponuku spoločnosti SEWA na zber drobného elektroodpadu (elektrospotrebiče, IT technika, spotrebná elektronika, elektrické nástroje a zdravotnícke zariadenia a prístroje – všetko menších rozmerov) a použitých

baterií a akumulátorov, ktoré môžete priniesť aj na miestny úrad a do základnej školy. Nádoby na drobný elektroodpad a použité batérie sú umiestnené na prízemí miestneho úradu a vo vestibule základnej školy. Ak prídete k nám na úrad niečo vybaviť, jednoducho si pribalte do tašky nefunkčnú klávesnicu, či mixér alebo použité baterky alebo ich pribalte svojmu dieťaťu, keď pôjde do školy a hodte ich do zbernej nádoby. Elektroodpad môžete tiež dať do nádob, ktoré sú umiestnené pri zbernom dvore a pri zdravotnom stredisku. Použité knihy a hračky zas vhodte do nádoby pri výjazde z parkoviska pri Kraji.

MÚ •

RUSOVCE BUDÚ MAŤ NOVÉ OSVETLENIE

Úspešné rokovania vedenia našej mestskej časti s magistrátom priniesli svoje ovocie v podobe komplexnej rekonštrukcie osvetlenia v časti Balkánskej ulice. Teší nás, že po rokoch príde k zaslúženej modernizácii. Výmena základnej infraštruktúry zlepšila výraznou mierou kvalitu a komfort života obyvateľov v Rusovciach.

Základné informácie:

- Výmena osvetlenia sa bude vykonávať v mesiacoch jún až august.
- Najskôr sa vybudujú nové základy v súčasnej trase osvetlenia (vedľa už existujúcich základov), do ktorých sa postupne osadia nové stĺpy s LED hlavicami.
- Čaká nás výmena viac než 60 stĺpov

osvetlenia za úplne nové. Ich výmena bude prebiehať postupne, v úsekoch, bez prerušenia prevádzky osvetlenia.

A ešte dobrá správa na záver: magistrát plánuje v najbližších rokoch výmenu osvetlenia aj v zostávajúcim úseku Balkánskej ulice – všetko, samozrejme, závisí od dostupných finančných prostriedkov.

MÚ •

FUTBALOVÉ IHRISKO BUDE KOMPLETNE OSVETLENÉ

Kompletne osvetlenie hracej plochy na našom futbalovom ihrisku završí proces modernizácie rusovského ihriska. Po vybudovaní oplotenia a čiastočnom osvetlení z jednej strany sa projekt dostáva do svojej finálnej fázy. Záleží nám na tom, aby mali naši

futbalisti kvalitné podmienky na hru. Preto sme veľmi radi, že sa nám podarilo získať dotáciu zo SFZ v rámci projektu Eurá z Eura na zabezpečenie potrebnej infraštruktúry. Dotácia čiastočne pokryje náklady spojené s dokončením osvetlenia. Nové osvetlenie bude pri tribúne. Kompletne sa tým zabezpečí osvetlenie celej hlavnej plochy futbalového ihriska z oboch jeho strán.

MÚ •

ZASADNUTIE MZ

12. APRÍL 2022

Na aprílovom zasadnutí sa zúčastnili všetci poslanci. Poslanci schválili zmenu rozpočtu základnej školy, prenájmy pozemkov a prerokovali správy kontrolóra. Schválené boli aj dve nové všeobecne záväzné nariadenia – o ochrane verejného poriadku na území mestskej časti a o udržiavaní čistoty na verejných priestranstvách mestskej časti.

25. MÁJ 2022

Na májovom zasadnutí miestneho zastupiteľstva v mimoriadnom

termíne sa zúčastnili siedmi poslanci, ospravedlnení boli p. Karacsovny a p. Dubovská. Poslanci schválili zmenu rozpočtov základnej školy a mestskej časti a poslancový prieskum na stavbe jedálne a základnej školy. Schválili tiež materiál s názvom obstaranie rekonštrukcie zdrojov tepla v ZŠ s MŠ Rusovce. Pri tomto uznesení starostka pozastavila jeho výkon vzhľadom na formuláciu unesenia (návrh na zmenu formulácie uznesenia nebol schválený), z dôvodu zjavnej nevýhodnosti pre mestskú časť a odporu voči právnemu poriadku.

MÚ •

POKRAČUJEME V CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCI

V uplynulom mesiaci sme navštívili obe naše partnerské mestá: Petronell-Carnuntum (Rakúsko) i Velvary (ČR).

V rakúskej obci Petronell-Carnuntum sa uskutočnilo komunitné rodinné podujatie venované popularizácii rímskeho kultúrneho dedičstva. Medzi Rusovcami a Petronellom pravidelne premával autobus, takže si toto podujatie mohli užít aj naši obyvatelia.

České kráľovské mesto Velvary si v tomto roku pripomenulo 540. výročie udelenia kráľovských mestských výsad. Bohatým kultúrnym programom v duchu stredovekých rytierskych súbojov, tancov i spevu nás sprevádzal starosta obce Radim Wolák so svojou zástupkyňou Jitkou Valchářovou.

Význam cezhraničnej spolupráce vnímame predovšetkým v rozvoji vzájomných vzťahov na úrovni školy, kultúrnych i športových združení. Veríme, že aj ďalšie naše spoločné podujatia budú úspešné a podporia myšlienku vzájomnej spolupráce. Najbližšie privítame našich partnerov na podujatí Rímske dni v septembri tohto roku.

RUSOVSKÉ NOVINY

Z DENNÍKA
STAROSTKY

Milé Rusovčanky, milí Rusovčania,

záver školského roka je pred dverami, čo je hlavne pre našich školárov a školákov skvelá správa. My ostatní sa tešíme aspoň na niekoľko dní voľna stráveného s rodinou, priateľmi pri mori či na horách.

Záver toho nášho školského roka je vyplnený dokončovacimi prácami na autobusovom otočisku a skateparku. Intenzívne budovanie bude v lete pokračovať aj na stavbe novej jedálne a školských tried. Práce postupujú podľa časového plánu.

Aj v tomto roku nás počas letných prázdnin čakajú dve spoločenské podujatia. Prvým je hodová slávnosť pri príležitosti sviatku patrónky našej obce Márie Magdalény. Pokračujeme v minuloročnej začatej tradícii udeľovania ceny Osobnosť Rusoviec. Ešte stále máte (do konca júna) čas odovzdať vašu nomináciu osobnosti, o ktorej si myslíte, že je prínosom pre našu mestskú časť. Nominácie sa podávajú v kategóriách muž/žena/dieťa. Slávnostné odovzdávanie ocenení je naplánované na záver hodovej svätej omše, v nedeľu 24. júla. Záver prázdnin bude patriť tradične Dňu Rusoviec. Tento rok sa môžete tešiť, okrem vystúpenia detí z našej ZUŠky a DFS Gerulaty, aj na SLUK či na folkovú kapelu Hrdza. Verím, že budete spokojní a aj počasie nám bude priat. Keďže sa nám darí prinášať do Rusoviec zaujímavé projekty, ktoré si vyžadujú viac práce, nesťažujeme si. Čo nám ale robí vrásy na čele, sú čoraz častejšie vyjadrenia čelných predstaviteľov nášho štátu. Nestíhame sa čudovať ako vláda zaťažuje rozpočty samospráv nesystémovými krokmi, hoci práve samosprávy preukazovali a preukazujú schopnosť efektívne si plniť svoje povinnosti aj v krízových časoch. Rusovce patria medzi menšie obce. Náš rozpočet je malý v pomere k počtu obyvateľov a narastajúcim nárokom na žitie. Zásah vlády v podobe „daňového bonusu“ by pre nás znamenal obmedzenie viacerých služieb, ktoré našim obyvateľom poskytujeme. S takýmto krokom vlády nesúhlasíme a preto sa aj Rusovce pridali k štrajkovej pohotovosti samospráv zo všetkých kútov Slovenska. Veríme, že dôjde k prehodnoteniu návrhu tak, aby obyvatelia neboli ukraťení ani o finančný príspevok štátu ani o iné služby, ktoré pre nich mestá a obce zabezpečujú.

Lucia TULEKOVÁ HENČELOVÁ
starostka •

ROZVÄZOVAŤ UZLY

Panna Mária rozväzujúca uzly je obraz z r. 1710 v kostole sv. Petra v Augsburgu. Pápež František ešte ako arcibiskup v Buenos Aires, priniesol kópiu obrazu do argentínskej metropoly a neskoršie aj do svojej vatikánskej rezidencie. Obraz je aktuálnou výzvou „rozväzovať uzly“, ktorých je stále dosť. Riešením pre mnohé môže byť Máriin osobný príklad. Síce vyvolená, ale jedna z ľudí. Nenárokovala si právo byť nadriadená a mať

moc nad druhými. Opačne, solidarizovala sa s podriadenými, utláčanými a tým, čo zneužívajú moc, pripomínala ich pád. Bola sestrou veriacich. Počiatkové problémy s tehotenstvom, neskoršie životné katastrofy, až po popravu Syna, znášala v dôvere a viere v Boha. Pri tom sa nevzdávala vlastného rozumu, otázok a hľadania pravdy. Diskutovala tak s anjelom, s Jozefom, ako neskoršie s okolím a najmä s vlastným Synom. Jej em-

• FARNOSŤ

patia viedla k starostlivosti o široké okolie, ľudstvo na Zemeguli, rovnako ako o šťastie dvoch zamilovaných na svadbe, keď sa postarala o to, aby mali víno až do konca. Asi od 4. storočia boli kresťania presvedčení, že „ešte nikdy nebolo počuť, že by niekto nepochodil dobre, kto sa utiekal k Márii. Už len letný pohľad na obraz môže povzbudiť k väčšej jednote, zdravej múdrosti, solidarite a starostlivosti nie len o vlastné, ale aj spoločné blaho a dobro. Niet „uzla“, ktorý by sa nedal „rozuzliť“.

Július Marián PRACHÁR
rímskokatolícky farár •

• FARNOSŤ

NOC KOSTOLOV

Milí Rusovčania, opäť sme to mohli zažiť! Mohli sme sa stretnúť v piatok 10. júna večer a vnímať priestor Božieho stánku. Aj u nás, v Evanjelickom kostole a. v. na Maďarskej ulici je miesto, kde môžeme výnimočným spôsobom prežívať blízkosť Tvorcu všetkého dobrého na svete, na zemi i na nebi. Bola to Noc kostolov, kedy sme v spolupráci s rímsko-katolíckou farnosťou ale aj

predstaviteľmi MČ Rusovce pripravili aj to naše stretnutie. Po čase pandémie a s ňou spojených opatrení, ktoré znamenali obmedzenie našich stretnutí, toto bolo ako upokojujúci balzam na boľavú ranu. Hudobný program našich mladých organistov Andreja Hornjaka a Dušana Kalenčíka pod vedením MgA. Janka Siromu, Ph.D., trochu spomínania na historické udalosti a naše osobné stretnutie a rozhovory po dlhšej odmlke nás všetkých povzbudili v nádeji na pekné nové zážitky s našim Pánom, ale aj medzi nami navzájom. V neposlednom

rade treba spomenúť, že na nás všetkých, návštevníkov i domácich, zapôsobilo aj vonkajšie osvetlenie našich kostolov, ktoré zabezpečila firma: Q-99 z Rusoviec. Všetkým srdečne ďakujeme! Opäť sa potvrdilo, že má pravdu Božie slovo, ktoré ústami kráľa Dávida hovorí: „Hľa, aké dobré, aké milé je to, keď bratia spolu bývajú!“ Žalm 133,1 Keby si to aj na východ od našej krajiny zase uvedomili, všetkým by sa nám uľavilo.

Eva KOLESÁROVÁ
evanjelická farárka •

NAŠE DVE NOVÉ OUTDOOROVÉ UČEBNE

Koncom marca sa postupne začala výstavba outdoorovej učebne – altánku pre vzdelávanie v prírodnom prostredí, ktorý je realizovaný a finančne podporený z viacerých zdrojov.

Prvotná myšlienka vznikla pri organizovaní nultého ročníka školského plesu rodičov a priateľov, kde v rámci príspevkov na tom-bolové lístky bol záujem finančne podporiť vybudovanie vonkajšej učebne.

Následne sme získali príspevky aj pri organizovaní prvého ročníka školského plesu. Suma, ktorú sa podarilo vyzbierať na obidvoch plesoch, bola 2 550 Eur.

Okrem toho výstavbu učebne finančne podporilo aj naše občianske združenie – Rodičovské združenie pri ZŠ s MŠ z príspevkov 2 % z dane. Ďalšie finančné zdroje sa podarilo získať aj našim žiakom, ktorí sa zapojili do projektu „Deti pre

Bratislavu“. Projekt bol úspešný a získali sme ďalšie finančné zdroje na výstavbu učebne.

Na záver sme v rozpočte školy vyčlenili finančné prostriedky a podarilo sa kúpiť aj druhú outdoorovú učebňu, ktorá sa momentálne stavia. Mrzí ma, že počas pandémie sa nám tento zámer nepodaril skôr zrealizovať, ale na druhej strane nás v škole všetkých teší, že budeme mať nakoniec takéto učebne dve. Jeden náš altánok musíme ešte namaľovať, na čo sa tešia žiaci, ktorí sa zapojili do projektu. Do druhého altánku nám zakrátko dodajú pevné sedenie a bude pripravený na výučbu. Chceme sa učiť a tvoriť bližšie k prírode. Učenie sa a tvorenie vonku má inú atmosféru, je zážitkom, prináša nové poznania a spája ich so skutočnosťou. Žiaci sa budú môcť vzdelávať a tvoriť mimo štyroch stien. U detí sa týmto posilní vzťah k svojmu okoliu, k prírode a budeme naďalej podporovať u žiakov návyk tráviť voľný čas v prírode.

Na záver by som rád poďakoval všetkým dámam spoluorganizátorkám školských plesov, rodičom ktorí prispeli 2 % z daní nášmu občianskemu združeniu, žiakom školy a firmám, ktorí sa podieľali na možnosti vybudovať outdoorové učebne u nás v areáli školy.

Vedenie ZŠ s MŠ •

ŽUPAN JURAJ DROBA NA OBHLIADKE ŠKOLY

Koncom mája boli Rusovce jednou zo zastávok počas výjazdu predsedu Bratislavského samosprávneho kraja, Juraja Drobu, jeho kolegov z Úradu BSK a poslancov BSK. Navštívili škôlky a školy v Rusovciach, Jarovciach a Petržalke. Ide o zónu, ktorá sa neustále rozvíja a nedostatok kapacít pre predškolákov a žiakov je téma číslo jedna.

Počas živej diskusie sme prebrali aktuálny stav stavby našej školy, upozornili sme na problémy súvisiace so zvyšovaním cien stavebných materiálov a prebrali sme možnosti financovania ďalšieho rozširovania kapacít školy, či budovania cyklotrás v najbližšom programovom období.

MÚ •

MB Panónska

Vyberte si z našej širokej ponuky jazdených vozidiel Mercedes-Benz

Viac informácií:
QR kód alebo www.mercedesbratislava.sk

VEĽTRH RUSOVSKÝCH SENIOROV SA VYDARIL

Po dvoch rokoch opatrení, ktoré znamenali výrazné obmedzenie spoločenského života, najmä pre seniorov, sme chceli pre našich rusovských seniorov, pripraviť niečo špeciálne. A tak vznikla myšlienka akcie, ktorá bola kombináciou zábavy, získavania nových informácií, priateľských rozhovorov a dobrého jedla.

V predposlednú aprílovú sobotu sa tak konal v kultúrnej sále miestneho úradu Veľtrh rusovských seniorov, ktorý sme zorganizovali spolu s OZ Aktívna jeseň života a s finančnou podporou Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy v rámci programu Medzigeneračné aktivity a aktívne starnutie. Seniori získali množstvo informácií o tom ako si skvalitniť jeseň života, viesť ju aktívne a o možnostiach využitia voľného času. V rámci kultúrneho programu vystúpili DFS Gerulata, rusovská SZUŠ-ka, akordeonista Radko Jakubek, seniorský spevácky zbor Melódia z Petržalky a Detský dychový súbor z Bánova. Ďakujeme účinkujúcim ako aj účastníkom za skvelú atmosféru a tešíme sa na ďalšie spoločné stretnutia.

MÚ •

ZADUNAJSKÝ MAJÁLES 2022

Bratislavské mestské časti sa opäť spojili pre dobrú vec a pre všetkých obyvateľov zorganizovali tradičný už 21. Zadunajský majáles. Uskutočnil sa v parku pri kaštieli v poslednú aprílovú sobotu a tak prvý májový deň mohol byť oslávený v plnej kráse. Na majálese vystúpili deti zo ZUŠ Rusovce, DFS Gerulata a DFS Čunovský krdeľ. Večerný program odštartovala country skupina Harvestri. Nasledovala slovenská hudobná skupina Klobúk dole. Vrcholom večera bolo vystúpenie Sendreiovcov, ktorí roztancovali a potešili všetkých bez rozdielu veku.

UVÍTANIE NAJMENŠÍCH RUSOVČANIEK A RUSOVČANOV DO ŽIVOTA

V priebehu posledných dvoch rokov bolo kvôli pandémie koronavírusu uvítanie najmenších Rusovčaniek a Rusovčanov do života pozastavené. Vďaka zlepšujúcej sa situácii sme konečne začiatkom júna mohli

vykonať slávnostný obrad, ktorý má v našej mestskej časti dlhoročnú tradíciu a privítali sme do života našich najmenších obyvateľov narodených od roku 2019. Tešíme sa, že Rusovce sú vhodným miestom pre

rodinný život, o čom svedčí aj počet nových malých obyvateľov, ktorých sme aj takýmto oficiálnym aktom v Rusovciach privítali.

MÚ •

Foto: Marek HARUM

TAJUPLNÝ SVET V RUSOVSKÉJ KNIŽNICI

Miestna knižnica pokračuje v sérii prezentácií kníh prostredníctvom besied s ich autormi či divadelných dramatizácií.

Deti z farskej škôlky si mohli pozrieť bábovkové divadlo o mačkách svetobežníkoch

v podaní bábkoherečiek Barbory Krajč Zamiškovej a Kristíny Svitekovej z Divadla TUŠ na motívy knihy Jaroslavy Blažkovej „Mačky letia do Kanady“. Hlavnými hrdinkami príbehu sú sympatické mačky Lízička a Princezka, ktoré majú celkom ľudské vlastnosti a zažívajú celkom ľudské situácie.

Spisovateľka Soňa Bulbeck zas pútavým spôsobom rozprávala o živote v Saudskej Arábii, ktorý pretavuje aj do svojich kníh.

O tom, že téma zaujala, svedčilo aj množstvo otázok, ktoré pani Bulbeck dostala. Zároveň uviedla aj svoj nový detektívny román Prekliata nevesta.

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia v rámci projektu Tajuplný svet v rusovskej knižnici. Ďakujeme.

MÚ •

DEŇ OTVORENÝCH DVERÍ V MATERSKOM CENTRE KUKULIENKA

Materské centrum Kukulienka sa počas pandémie presťahovalo do nových priestorov budovy Humanitného centra na Kováčovej ulici. Priestraná miestnosť ožila farbami a hračkami. Škoda len, že počas pandémie kukulienkáčske deti vyrástli a tie nové o jej existencii možno ani nevedia. Je to veľká škoda, pretože priestory disponujú obrovskou záhradou so stromami, kde si na tulivakoch môžu rodičia oddýchnuť a deti sa vyblázniť. Vonkajšie posedenie, preliezka so šmykľavkou a hojdačky, to všetko čaká na malé kamarátky a kamarátov.

Aby Kukulienku zaplnil detský smiech, rozhodli sme sa zorganizovať Deň otvorených dverí so zaujímavým programom.

Minidisko viedla Katka Plum z neďalekých Slnčníc. Na známe pesničky nakoniec tancovali nielen deti, ale aj mamičky.

O diastáze a potrebe posilňovať panvové dno hovorila renomovaná gynekologická fyzioterapeutka z Rusoviec Zuzana Woleková. Každú ženu skontrolovala, s niektorými si dohodla aj termín vyšetrenia. Od septembra plánujeme pravidelné cvičenia v Kukulienke

za prítomnosti detí, aby sme my, mamy, boli fit.

Barbora Repková, ktorú môžete poznať aj ako autorku maľovaného veľkonočného vajčeka z námestia pred potravinami, výtvarníčka a ilustrátorka z Rusoviec, viedla výtvarný workshop.

A nakoniec sme si precvičili chrbát spolu s Katkou Pohánkou, majiteľkou jogového štúdia a jogínkou, ktorá sice nebýva blízko, no do Rusoviec chodí rada.

Deň otvorených dverí bol skvelý, plný smiechu, nových informácií, zábavy, aj občerstvenia. Prebehol prvý kontakt niektorých mamičiek a detí. Tie sa naozaj dobre vyblázniť a potom snáď aj dobre a tuho spali.

Cieľom tejto akcie bolo ukázať rodičom, kam môžu v rámci mestskej časti prísť s deťmi, nielen sa pohrať, ale aj zorganizovať prednášku, divadielko, malý koncert či spomínané cvičenie.

Veľká vďaka patrí priateľom z Humanitného centra, za to, že pomohli pripraviť priestor a boli a sú stále nápomocní.

Zuzana FREŠO •

AKTUALITY Z MAGISTRÁTU

Aj v Rusovciach máme lovcov a lovkynce komárov, teda dobrovoľníkov, ktorí pomáhajú pri monitorovaní stavu liahnísk komárov v našom okolí. Vo voľnom čase vyrazajú do okolia, zbierajú a vyhodnocujú

vzorky, výsledky nahlasujú cez aplikáciu a následne dochádza k odborným zásahom. Mesto už tretím rokom aplikuje biologicky rozložiteľnú látku BTI na dostupné aj voľne nedostupné územia so snahou preventívne znižovať liahniská komárov. Ak vás téma viac zaujíma, navštívte www.lovcikomarov.sk

Rokmi zanedbávané investície do infraštruktúry mesta sa výrazne podpísali aj na stave verejného osvetlenia. Po zmonitorovaní stavu stĺpov, svietidiel a káblov zakopaných v zemi sme vytvorili mapu lokalít, ktoré potrebujú investície. Nová mestská spoločnosť Technické siete postupne preberá ich správu do vlastných rúk a mesto investuje tento rok 5,5 mil. eur do obnovy osvetlenia. Jednou z lokalít so zastaralou infraštruktúrou osvetlenia je aj Balkánska ulica. Aj preto môžete v ostatných týždňoch vidieť práce pozdĺž tejto ulice, kde dochádza ku komplexnej výmene osvetlenia. Vymieňa sa

kabeláž, stĺpy aj svietidlá. Celková výška investície v Rusovciach je 350 tisíc eur a mala by byť ukončená na konci prázdnin. V rovnakom čase plánuje magistrát obnovu povrchu cesty od futbalového štadióna po svetelnú križovatku.

Po dobrých správach aj tie horšie. Samospráva sa zásadne postavila proti fiškálnemu dobrodružstvu, ktoré pripravilo ministerstvo financií v podobe tzv. daňového bonusu. Len pre Bratislavu znamená navrhovaný rozsah daňových zmien výpadok 35 miliónov eur ročne (!!!). V praxi to znamená nula eur do nových investícií, menej kosenia, či obmedzenú zimnú údržbu mesta. Po skúsenostiach s dobrou prácou samospráv počas koronakrízy, ako aj vojny na Ukrajine, sme presvedčení, že zdroje pre samosprávu sa majú navyšovať a nie znižovať.

Tibor KOŠTÁL
riaditeľ Magistrátu hl. mesta SR Bratislavy

PhDr. JAROSLAVA SCHMIDTOVÁ

Archeologička, vďaka ktorej je Gerulata zapísaná do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Zároveň sa podieľala na iniciatíve označenia ulíc názvami rímskych cisárov a menami archeológov, ktorí sa zaslúžili o výskum lokality.

Nedávno ste získali cenu primátora mesta Bratislavy Matúša Valla za celoživotnú snahu o výskum antickej Gerulaty. Čo všetko predchádzalo tomuto oceneniu?

Od roku 1990 sa pohybujem v Rusovciach. Najskôr ako lektorka rímskej expozície Gerulata a od roku 1991 ako aktívna archeologička. Prišla som do Rusoviec v období, keď sa v malej pohraničnej obci začalo s výstavbou infraštruktúry a budované boli veľké líniové stavby. Prvá bola stavba plynofikácie, nasledovala stavba diaľnice, kde sme dokonca robili tri sezóny a preskúmali poľnohospodársku usadlosť typu villa rustica. Nasledovalo niekoľko etáp kanalizácie, rôzne telekomunikačné siete, stavba satelitov rodinných domov. Výskumy sme robili aj na stavbách rodinných domov.

Okrem Gerulaty ste zároveň iniciovali označenie ulíc názvami rímskych cisárov. Aké kritérium ste zvolili pri výbere mien a prečo práve cisári?

Áno, dávnejšie sme navrhli mestskej časti Bratislava-Rusovce názvy ulíc doby rímskej, ale neboli sme účastní priameho procesu pomenovania a poslanci si názvy vybrali sami. Tak sa aj stalo, že na Pieskovom hone, kde sme preskúmali unikátne longobardské pohrebisko, sú ulice s názvami rímskych cisárov, nie germánskych pohlavárov. Neskôr sa začala intenzívna spolupráca s mestskou časťou Rusovce prostredníctvom „Riadiacej skupiny pre zápis slovenskej časti Limesu do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO“. Spolu s Oľgou Gárikovou, vtedy prednostkou a Dušanom Antošom, starostom, sme úzko spolupracovali na niekoľkých úlohách Riadiacej skupiny. Medzi nimi bol aj návrh Oľgy Gárikovej, pomenovať časť v polohe Tehelný hon po odborníkoch, ktorí sa venovali Gerulate. Noví obyvatelia dostali hneď letáčik s popisom, kto predstavuje osobu, na ulici ktorej budú bývať. Takže tu máme archeológov a klasického filológa. Veľmi dobrá spolupráca je s Luciou Tulekovou Henčelovou, starostkou a jej kolegami, teraz predovšetkým na projekte Gerulata – Carnuntum, kde sme strategickým partnerom, ale aj v ďalších oblastiach.

Ďalšou z aktivít, o ktorú ste sa pričínili, bola poštová známka s listovou obálkou a špeciálnou pečiatkou, venovaná Gerulate. Poviete nám o tom viac?

Kolega Martin Vančo, riaditeľ Pofis-u, vyštudoval archeológiu a historické témy sú mu blízke. Bol to jeho podnet a pokiaľ viem, pripravuje sa aj druhá známka, týkajúca sa Gerulaty a dokonca štátnej poštovej dopravnej služby tzv. *cursus publicus*, ktorú založil Augustus. Pri výskume domu s hypocaustom, t. j. podlahovým vykurovaním, sme našli formu na výrobu benefičárskeho odznaku. Tento nález ako aj fakt, že Gerulata je na mape *Tabula Peutingeriana* naznačuje, že v Gerulate bol bod rímskej poštovej služby.

Čo vás po toľkých rokoch stále fascinuje na tomto povolaní? Ako archeologička som mala šťastie, že som sa dostala pracovať do Rusoviec, ktoré sú nesmierne bohaté na históriu, a to nielen doby rímskej, ale aj starších období, predovšetkým doby bronzovej ako aj mladších, raného stredoveku v podobe longobardského

pohrebiska, Slovanov, Avarov, či stredovekého vodného hrádku, ktorý sa nachádzal práve v areáli Gerulaty. Vždy pri príchode na plochu sme spolu s mojimi kolegami napätí a je to očakávanie, čo výskum prinesie. Napätie pretrváva aj pri spracovávaní nálezov, keď sa z literatúry dozvedáme, kde všade sa ešte našli podobné predmety a na čo všetko sa používali.

Čomu sa venujete v súčasnej dobe a aké máte plány do budúcnosti? Pretože vy asi nedokázate sedieť len tak so založenými rukami.

Ostatné tri roky sme pracovali v areáli Gerulaty, kde sme odkryli pokračovanie kanalizácie a k nej sme našli aj prípojku. Prípojka zanikla skôr, kanalizácia bola ďalej v prevádzke. Zásypová vrstva bola bohatá na materiál, ktorý predbežne datujeme do obdobia Severovcov, teda 1. polovice 3. storočia. Okrem toho sme našli mohutnú priekopu so stredovekým materiálom a dávame ju do súvislosti so stredovekým hrádkom, ktorý sa v Rusovciach nachádzal. Spomedzi nálezov vyniká druhý diplom z Gerulaty.

Čo v prípade, že sa niekto rozhodne v našej mestskej časti stavať?

Každý stavebník musí mať rozhodnutie krajského pamiatkového úradu, ktorý určí či treba urobiť výskum. Ak áno, predpíše metodiku výskumu na stavbe. V Rusovciach sa archeológovia pohybujú od 50. rokov minulého storočia a je známa archeologická topografia Rusoviec. Na základe týchto vedomostí predpisuje KPÚ výskum predstihový, t. j. predtým ako sa začnú stavebné práce alebo je to výskum pri stavbe alebo je to len dozor pri stavbe. Každý stavebník potom dostane zoznam archeológov, ktorí majú odbornú spôsobilosť a stavebník si môže vybrať kto výskum realizuje. Najvýhodnejší výber je odborník z danej lokality, ktorý pozná situáciu, vie sa rýchlejšie zorientovať a materiál aj prvotné informácie zostávajú pri lokalite. Napríklad tu v Rusovciach sme skúmali 90 rodinných domov.

Ak sa počas stavebných prác nájde nálež, čo nasleduje potom?

Začne archeologický výskum. Hĺbenie je kontrolované detektorom kovov, profily sú zaškrabané, objekty vybraté, situácia je zameraná a zdokumentovaná. Predmety sú ukladané do vreciek s presným popisom miesta nálezu. Podľa usporiadania vrstiev, tvaru a obsahu vieme určiť typ a datovanie.

Ďakujeme za rozhovor.

Lubica FARKASOVÁ

1.

2.

3.

4.

5.

6.

1. Začala sa letná sezóna a okrem údržby trávnatých porastov v mestskej časti, sa staráme aj o kosenie cyklochodníka.
2. S letnou sezónou prichádza aj zvýšené množstvo odpadkov v lesoparku, ktoré musíme vynášať, hoci lesopark mestskej časti nepatrí. Prosíme vás, aby ste si smeti so sebou odniesli domov – prázdna plechovka či fľaša pri odchode z lesa je preda len ľahšia ako keď ste ju plnú so sebou do lesa niesli.
3. Namontovali sme do škôlky vodozádržné nádoby. Pomôžu so zachytávaním dažďovej vody, ktorú môžeme ďalej využiť na polievanie.
4. Opravili sme aj rampu na Irkutskej, aby nedošlo k zraneniam, či poškodeniu bicyklov pri prechode touto lokalitou.
5. Vymenili sme piesok v pieskovisku v areáli materskej školy.
6. Vysadená červienka na Vývojovej konečne zosilnela natoľko, že ju môžeme začať formovať do podoby živého plota. Aj tu máme na vás prosbu – nepúšťajte do kríkov svojich štvomohých miláčikov a neskracujte si cestu cez živý plot. Ďakujeme.

ČO ROBIŤ S PRERASTAJÚCIMI KONÁRMÍ OD SUSEDA

Kedže v Rusovciach prevláda bývanie vidieckeho charakteru, teda v rodinných domoch, susedov často trápia problémy s prerastajúcimi konármi z jedného pozemku na druhý. Ako sa možno zachovať v takomto prípade?

Na prerastajúce konáre cez susedný plot sa primárne vzťahuje § 127 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorý hovorí nasledovne: „Vlastník veci sa musí zdržať všetkého, čím by nad mieru primeranú pomerom obťažoval iného alebo čím by vážne ohrozil výkon jeho práv. Preto najmä nesmie ohroziť susedovu stavbu alebo pozemok úpravami pozemku alebo úpravami stavby na ňom zriadené bez toho, že by urobil dostatočné opatrenie na upevnenie stavby alebo pozemku, nesmie nad mieru primeranú pomerom obťažovať susedov hlukom, prachom, popolčekom, dymom, plynmi, parami, pachmi, pevnými a tekutými odpadmi, svetlom, tienением a vibráciami, nesmie nechať chované zvieratá vniknúť na susediaci pozemok a nešetrne, prípadne v nevhodnej ročnej dobe

odstraňovať zo svojej pôdy korene stromu alebo odstraňovať vetvy stromu presahujúce na jeho pozemok.“

Orez áno, ale šetrným spôsobom

A to v praxi znamená, že sused, do práva ktorého sa prevísajúcimi konármi zasahuje, je oprávnený odstrániť prerastajúce konáre. Toto oprávnenie je však limitované v tom, že sa orez konárov nesmie urobiť v nevhodnej ročnej dobe (mimo vegetačného obdobia) a nešetrným spôsobom. Je na každom vlastníkovi nehnuteľnosti, či bude riešiť prerastajúce konáre svojpomocným odstránením konárov, či písomnou výzvou majiteľovi prerastajúcich konárov, prípadne súdnym konaním. V každom prípade ale aj tu platí, že záleží predovšetkým na individualite susedských sporov týkajúcich sa prerastania konárov, tienenia vegetácie, nehnuteľností atď. a ich následného riešenia.

Veronika VANDRÁŠEKOVÁ

AKO SA ÚRAD VLÁDY VYSPORIADAL S NAŠOU PETÍCIOU ZA ZÁCHRANU RUSOVSKÉHO KAŠTIEĽA

S poľutovaním musíme skonštatovať, že nijako. Oficiálnu odpoveď sme síce dostali, ale...

V petícii, ktorú podpísalo viac ako 5 000 ľudí, ktorým osud rusovského kaštieľa nie je ľahostajný, bol úrad vlády upozornený na havarijný stav kaštieľa a príslušného parku, ktorý je následkom jeho dlhodobého zanedbávanej údržby a starostlivosti. Žiadali sme urýchlené konanie vo veci jeho rekonštrukcie a pokračovanie v revitalizácii parku okolo kaštieľa.

Úrad vlády vo svojej odpovedi uvádza, že ako správcovi rusovského kaštieľa mu nie je jeho osud ľahostajný. Má za to, že

zo svojej úrovne vykonáva všetky potrebné úkony, ktoré vedú k jeho záchrane v zmysle prijatých uznesení vlády v tejto veci a jeho záujmom je zrekonštruovať tento historicky výnimočný areál čo najskôr. Podľa vyjadrenia v oznámení o vybavení petície sú každoročne vynakladané desaťtisíce eur na údržbu kaštieľa tak, aby zamedzil jeho ďalšiemu chátraniu a znehodnocovaniu.

Je nám nesmierne ľúto, že riešenie dlhoročného problému s kaštieľom, ktorý trápi každého Rusovčana a ktorého osud nie je ľahostajný ani mnohým ľuďom naprieč Slovenskom, sa tak pod rúškom oficiálnych vyhlásení zas a znova odkladá...

Nám neostáva nič iné, iba pokračovať v našom boji za záchranu nášho rusovského kaštieľa, aj napriek legislatívnym limitom a obmedzeným právomociam a tento boj nikdy nevzdáme.

MÚ a organizátori petície

RUSOVSKÝ VIRTUÁLNY BEH 2022

Začiatkom mája sa uskutočnil tretí ročník Rusovského virtuálneho behu. Tentokrát už bez rúšok a protipandemických opatrení. Behu sa zúčastnilo 36 účastníkov z Rusoviec a okolia. Spolu odbehli 185 kilometrov.

VÍŤAZMI SÚ:

Adrian Dringus
v behu na 10 km s časom 00:53:54,
Martina Skirkanič
v behu na 5 km s časom 00:25:00,

Oskar Petrovič
v behu na 3 km s časom 00:20:10,
Matyáš Kukan
v behu na 1 km s časom 00:05:23.
Najdlhšiu vzdialenosť odbehli DANUBE RUNNERS – 30,48 km.
Najpočetnejší tím – ZnaKo team (4 bežci) – odbehol 30,20 km.
Všetkým gratulujeme. Športu zdar!

Za organizátorov, Palo MOKRÁŇ

BLÍŽIME SA DO FINÁLE

Priebežne vás informujeme o stave investičných projektov v Rusovciach a inak tomu nebude ani dnes.

REVITALIZÁCIA AUTOBUSOVÉHO OTOČISKA

Predpokladaná kolaudácia autobusového otočiska sa posúva z júna na september. Revitalizácia autobusového otočiska bola totiž pozastavená z dôvodu prác na kanalizačnom potrubí, ktoré realizovala BVS v tomto území. Prezieravo sme upozornili BVS, aby práce na potrubí realizovala v čase, keď na území prebiehajú stavebné práce a nie až po tom, keď bude autobusové otočisko hotové.

Týmto našim krokom sme predišli tomu, aby bola cesta o pár mesiacov opäť rozkopaná, čo by malo negatívny dopad na dopravu. Z tohto dôvodu logicky prišlo aj k posunom stavebných prác. Dobrou správou je, že projekt sa blíži do finále a odmenou nám všetkým bude nové, moderné a zrevitalizované územie a lepšia infraštruktúra verejnej dopravy pre obyvateľov Rusoviec a ostatných cestujúcich.

SKATEPARK A WORKOUTOVÉ IHRISKO

Aj dokončenie skateparku a workoutu sa blíži do finále. Práce na tomto voľnočasovom ihrisku a otočisku sme od začiatku plánovali spojiť, keďže priamo susedia, tak aby prebiehali v území súbežne, čo sa nám aj podarilo. Znamená to čistejší verejný priestor a kratšie obdobie obmedzení, ktoré musia obyvatelia v tejto lokalite znášať. Prví skejteri sa tak budú môcť po ihrisku preháňať už počas letných prázdnin.

REKONŠTRUKCIA JEDÁLNE A NADSTAVBA ŠKOLY

Kedže stavenisko máme priamo pod oknami, nestíhame sa čudovať ako rýchlo nám stavba rastie pred očami. Po počiatočných problémoch, ktoré sa ukázali až počas búracích prác a na ktoré sme spolu so zhotoviteľom promptne zareagovali a vyriešili ich, sa v týchto dňoch stavajú stĺpy, ktoré budú celú stavbu držať. Pomaly sa začínajú stavať aj múry budovy. Stavba teda pokračuje podľa plánu a časového harmonogramu.

MÚ

Unikátna rímska pamiatka Antická Gerulata bola minulý rok zapísaná do Zoznamu svetového kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO. Dnes prichádza s ďalšou novinkou. 14. mája 2022 bola slávnostne otvorená nová stála expozícia – GERULATA NA HRANICIACH RÍMSKEJ RÍŠE.

A na čo sa môžete tešiť? Nová výstava nás prevedie vývojom

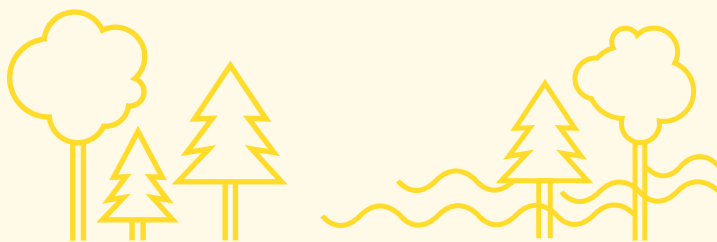
tábora v priebehu prvých štyroch storočí jeho existencie. Návštevníci budú môcť spoznať bežný pracovný deň vojakov v tábore, ako aj život a činnosť obyvateľov civilnej osady i vzdialenejšieho zázemia. Súčasťou výstavy sú aj predmety z výskumu domu s hypocaustom – podlahovým kúrením, ako aj zbierka kamenných výtvarných diel. Tak ak ste zvedaví, ako žili Rimania v Rusovciach – ako sa obliekali, zabávali, bojovali, či aké božstvá uctievali, nezabudnite prísť do Antickej Gerulaty.

Valéria KMEŤOVÁ

KALENDÁR AKCIÍ 2022

- 23. – 24. 07. 2022** Rusovské hody
/Rímsky parčík
- 27. 08. 2022** Deň Rusoviec
/park pri kaštieli
- 03. 09. 2022** Medzinárodná súťaž
s historickou hasičskou
technikou/park pri kaštieli
- 03. 09. 2022** Rusovská jazda veteránov
/kostol sv. Víta
- 08. – 11. 09. 2022** Rímske dni/kino *SLUK*,
Múzeum Antická Gerulata
a park pri kaštieli
- 16. – 17. 09. 2022** Medzinárodný festival
tradičného bábkového divadla
Bábky v parku */SLUK*
- 16. – 22. 09. 2022** Týždeň dobrovoľníctva
- 18. 09. 2022** Medvedica Bike Tour
/park pri kaštieli
- 30. 10. 2022** Lampiónový sprievod
- 04. 12. 2022** Vianočný koncert
- 05. 12. 2022** Mikuláš pre rusovské deti
- 31. 12. 2022** Silvester v Rusovciach

Zmena programu vyhradená.

MB Panónska

Váš Mercedes-Benz partner v Bratislave vás pozýva
vyskúšať si naše vozidlá

Viac informácií: QR kód alebo
www.mercedesbratislava.sk

Mercedes-Benz
The best or nothing.

MB Panónska, s. r. o.,

Panónska cesta 31, Tel.: +421 2 68294111

KONFERENCIA O EKOLOGICKEJ A EKONOMICKEJ BUDÚCNOSTI MIEST A OBCÍ

Na májovej medzinárodnej konferencii v Brne o ekologickej a ekonomickej budúcnosti miest a obcí mali svoje zastúpenie aj naše Rusovce. Účastníkmi konferencie, ktorá spája slovenské a české samosprávy, boli aj starostka Lucia Tuleková Henčelová

á a miestny poslanec Vladimír Mokrň. Naši zástupcovia na podujatí predstavili strategický zámer zefektívňovať klimatické a energetické fungovanie obce. Sme hrdí, že práve Rusovce môžu byť prínosom a inšpiráciou aj ďalším mestám a obciam

pre udržateľnejšiu a lepšiu energetickú budúcnosť Slovenska. O tejto téme vás budeme čoskoro informovať podrobnejšie.

MÚ •

HASIČSKÁ ZBROJNICA JE UŽ KOMPLETNE ZATEPLENÁ

Vďaka našim šikovným Rusekáčom a finančnej pomoci Ministerstva vnútra SR v rámci programu financovania podpory pred požiarimi sa nám podarilo zatepliť aj zvyšnú časť Hasičskej zbrojnice na

Gerulatskej ulici, ktorá ešte zateplená nebola. Sme radi, že po komplexnej rekonštrukcii vnútorných spoločenských priestorov v roku 2019 sa podarilo dokončiť aj rekonštrukciu vonkajšej časti budovy. Výzvou ostáva nájsť externý zdroj financovania na úpravu zvyšnej časti vnútorných priestorov, ktoré si tiež zaslúžia našu pozornosť.

MÚ •

PODNETY A NÁMETY

Podnety, námety a príspevky do ďalšieho čísla Rusovských novín nám posielajte do **24. 7. 2022** na adresu sekretariat@bratislava-rusovce.sk